

EIROPAS PARLAMENTS

2004



2009

Sesijas dokuments

16.3.2009

B6-0148/2009

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Pamatojoties uz jautājumu B6-0218/2009 un B6-0217/2009, uz ko sniedz mutisku atbildi,

ievērojot Reglamenta 108. panta 5. punktu,

iesniedza *Erika Mann*

Starptautiskās tirdzniecības komitejas vārdā

par ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kotdivuāru, no otras puses, lai tas kalpotu par atspēriena punktu

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kotdivuāru, no otras puses, lai tas kalpotu par atspēriena punktu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību (GATT), jo īpaši tās XXIV pantu,
- ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū, 2000. gada 23. jūnijā (Kotonū nolīgumu),
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 2000. gada 8. septembra Tūkstošgades deklarāciju, kurā izvirzīti tūkstošgades attīstības mērķi (TAM), kurus starptautiskā kopiena noteikusi par kritērijiem nabadzības izskaušanai,
- ņemot vērā ministru deklarāciju, kas pieņemta Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Ministru konferences ceturtajā sesijā 2001. gada 14. novembrī Dohā,
- ņemot vērā 2003. gada 25. septembra rezolūciju par Pasaules Tirdzniecības organizācijas piekto Ministru konferenci Kankūnā¹,
- ņemot vērā 2005. gada 12. maija rezolūciju par Dohas sarunu kārtas izvērtējumu pēc PTO Vispārējās padomes 2004. gada 1. augusta lēmuma²,
- ņemot vērā Lielā astoņnieka 2005. gada 8. jūlijā Glenīglā pieņemto paziņojumu,
- ņemot vērā 2005. gada 1. decembra rezolūciju par gatavošanos sestajai Pasaules Tirdzniecības organizācijas Ministru konferencei Honkongā³,
- ņemot vērā ministru deklarāciju, kas pieņemta PTO Ministru konferences sestajā sesijā 2005. gada 18. decembrī Honkongā,
- ņemot vērā 2006. gada 23. marta rezolūciju par ekonomikas partnerattiecību nolīgumu (EPN) ietekmi uz attīstību⁴,
- ņemot vērā 2006. gada 4. aprīļa rezolūciju par Dohas sarunu kārtas izvērtējumu pēc PTO Ministru konferences Honkongā⁵,

¹ OV C 77 E, 26.3.2004., 393. lpp.

² OV C 92 E, 20.4.2006., 397. lpp.

³ OV C 285 E, 22.11.2006., 126. lpp.

⁴ OV C 292 E, 1.12.2006., 121. lpp.

⁵ OV C 293 E, 2.12.2006., 155. lpp.

- ņemot vērā 2006. gada 1. jūnija rezolūciju par tirdzniecību un nabadzību: tirdzniecības politiku izstrāde, lai nodrošinātu tirdzniecības maksimālu ieguldījumu nabadzības mazināšanā¹,
 - ņemot vērā 2006. gada 7. septembra rezolūciju par Dohas Attīstības programmas (DAP) sarunu apturēšanu²,
 - ņemot vērā Tirdzniecības atbalsta darba grupas ziņojumu un ieteikumus, ko PTO Vispārējā padome pieņēma 2006. gada 10. oktobrī,
 - ņemot vērā 2007. gada 23. maija³ un 2007. gada 12. decembra⁴ rezolūcijas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem,
 - ņemot vērā Komisijas 2007. gada 23. oktobra paziņojumu „Ekonomisko partnerattiecību nolīgumi” (COM(2007)0635),
 - ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes secinājumus, kas pieņemti 2006. gada aprīlī, 2006. gada oktobrī, 2007. gada maijā, 2007. gada oktobrī, 2007. gada novembrī un 2008. gada maijā un jūnijā sanāksmēs,
 - ņemot vērā 2008. gada 5. jūnija rezolūciju par priekšlikumu Padomes regulai par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmam no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 552/97, Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 964/2007 un Nr. 1100/2006⁵,
 - ņemot vērā pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu, no otras puses,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu saistībā ar 103. panta 2. punktu,
- A. tā kā līdz 2007. gada 31. decembrim Eiropas Savienības tirdzniecības attiecības ar ĀKK valstīm, kas ĀKK valstīm, nepiemērojot savstarpīguma principu, nodrošināja preferenciālu piekļuvi ES tirgiem, bija atkāpe no PTO vispārējiem noteikumiem;
- B. tā kā ekonomisko partnerattiecību nolīgumi (EPN) atbilst PTO noteikumiem, un šo nolīgumu mērķis ir atbalstīt un veicināt ĀKK valstu ekonomikas pakāpenisku integrāciju pasaules ekonomikā, tādējādi veicinot to ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko izaugsmi un sekmējot kopējos centienus izskaust nabadzību un radīt pārticību ĀKK valstīs;
- C. tā kā pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumi (PEPN) ir PTO noteikumiem atbilstoši nolīgumi, kas ievieš ievērojamas saistības preču tirdzniecības jomā ar mērķi novērst tirdzniecības pārtraukšanu starp ĀKK valstīm un Eiropas Savienību, un tie ir jāuzskata par pagaidu risinājumu, kamēr notiek sarunas, lai noslēgtu visaptverošu EPN ar Rietumāfrikas reģionu;

¹ OV C 298 E, 8.12.2006., 261. lpp.

² OV C 305 E, 14.12.2006., 244. lpp.

³ OV C 102 E, 24.4.2008., 301. lpp.

⁴ OV C 323 E, 18.12.2008., 361. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0252.

- D. tā kā vienlaikus ar PEPN iekļautajiem tirdzniecības noteikumiem ir jāparedz atbalsta palielinājums ar tirdzniecību saistītai palīdzībai, piemēram, administratīvo spēju veicināšana un pasākumi labas pārvaldes sekmēšanai;
- E. tā kā no 163 valstīm, kurām organizācija „*Transparency International*” 2008. gadā noteica korupcijas uztveres indeksu, Kotdivuāra ierindojās 151. vietā;
- F. tā kā ES tirdzniecības atbalsta stratēģijas mērķis ir palielināt jaunattīstības valstu spēju izmantot jaunās tirdzniecības iespējas;
- G. tā kā dažas ĀKK valstis sarunās par EPN ir prasījušas pieņemt klauzulu par vislielākās labvēlības režīmu, ar ko nosaka parastu nediskriminējošu tarifu preču importam, lai tādējādi panāktu, ka visas eksportētājvalstis saņem tādu pašu attieksmi kā eksportētājvalsts, uz kuru attiecas vislielākās labvēlības režīms;
- H. tā kā konkurence starp ES un ĀKK ekonomiku ir ierobežota, jo ES pārsvarā eksportē, kuras ĀKK valstis neražo, bet kuras tām ir vajadzīgas vai nu tiešajam patēriņam, vai arī kā izejvielas vietējās rūpniecības vajadzībām,
- I. tā kā sarunās starp ES un ĀKK valstīm ir apspriesti jauni, uzlaboti un elastīgāki izcelsmes noteikumi, kas, iespējams, sniegs ĀKK valstīm ievērojamus ieguvumus, ja tos atbilstoši piemēros un pienācīgi ņems vērā šo valstu pazemināto veikspējas līmeni,
1. uzsver, ka EPN nevar uzskatīt par apmierinošiem, ja ar tiem nenodrošina triju mērķu sasniegšanu, proti: piedāvāt ĀKK valstīm atbalstu ilgtspējīgai attīstībai, veicināt to dalību pasaules tirdzniecībā un stiprināt reģionalizācijas procesu;
 2. atgādina, ka, lai gan pagaidu nolīgums atbilst PTO noteikumiem un to var uzskatīt par pirmo procesa soli, pēc tā ne vienmēr automātiski tiek parakstīts visaptverošs EPN;
 3. iesaka elastīgu un pragmatisku pieeju notiekošajās sarunās par visaptverošu EPN; šajā sakarā aicina Komisiju īpaši ņemt vērā Kotdivuāras lūgumu saistībā ar attīstības aspektiem nolīgumā; šajā ziņā atzinīgi vērtē Padomes 2008. gada 16. un 17. jūnija secinājumus;
 4. aicina Komisiju cieši uzraudzīt šī nolīguma ietekmi uz ekonomikas attīstību; tāpēc atbalsta Komisija nodomu sarunu gaitā par vispārēja EPN parakstīšanu pārskatīt visus nolīguma aspektus; uzsver, ka visaptverošā EPN būtu jāiekļauj pārskatīšanas klauzula un ietekmes novērtējums, kas veicams trīs līdz piecus gadus pēc nolīguma parakstīšanas, lai noteiktu tā sociālo un ekonomisko ietekmi, tostarp īstenošanas izmaksas un sekas; aicina visos nolīguma pārskatīšanas procesos iesaistīt Parlamentu;
 5. uzskata, ka visaptverošā EPN jāietver sadaļa par politisko dialogu un cilvēktiesību aizsardzību;
 6. atzinīgi vērtē to, ka nolīguma parakstītāji veicināja muitas reformu attīstību Rietumāfrikā, jo īpaši ņemot vērā stāvokli, ko Rietumāfrikas reģionā ieņem Kotdivuāra, kura ir viena no attīstītākajām un pārtikušākajām šī reģiona valstīm un ieņem arī vadošās pozīcijas tirdzniecības un ekonomikas attīstībā;

7. atzinīgi vērtē muitas savienības izveidi Rietumāfrikas reģionālajā grupā un jo īpaši labumu, ko Kotdivuārai varētu sniegt Rietumāfrikas reģiona sinhronizācija, kas paplašinātu tirgu, palielinātu tirdzniecību un uzlabotu iespējas gūt apjomradītus ietaupījumus;
8. uzsver, ka iekšējā reģionālā tirdzniecība ir tikai neliela Kotdivuāras tirdzniecības sastāvdaļa, un uzsver nepieciešamību paplašināt reģionālās tirdzniecības saites, lai tādējādi nodrošinātu reģionā ilgtspējīgu izaugsmi; tāpēc aicina Komisiju pienācīgi ņemt vērā Rietumāfrikas valstu ekonomikas savienības (*ECOWAS*) reģionālā grupējuma politiku;
9. uzsver, ka reģionālais EPN, ko nākotnē varētu noslēgt ar Rietumāfrikas valstīm, nekādā ziņā nedrīkst apdraudēt kohēziju vai pavājināt šo valstu reģionālo integrāciju;
10. uzskata, ka visaptverošiem EPN un tajos iekļautajiem vienkāršotajiem un uzlabotajiem izcelsmes noteikumiem vajadzētu veicināt apstrādātu ražojumu eksportu, jo īpaši tādās svarīgās nozarēs kā tekstilrūpniecība, zivsaimniecība un lauksaimniecība;
11. aicina Eiropas Savienību sniegt lielāku un atbilstošu tehnisko un administratīvo palīdzību Kotdivuārai, tostarp tās privātajam sektoram un pilsoniskajai sabiedrībai, lai atvieglotu šīs valsts ekonomikas pielāgošanos pēc pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanas;
12. atgādina, ka 2007. gada oktobrī tika pieņemta ES Tirdzniecības atbalsta stratēģija, ar ko ES apņēmas katru gadu līdz 2010. gadam palielināt kopējo, ar tirdzniecību saistīto ES palīdzību līdz 2000 miljoniem eiro (1000 miljonus eiro piešķirs Kopiena un 1000 miljonus eiro — dalībvalstis); uzstāj, ka Kotdivuārai jāsaņem atbilstīga un taisnīga daļa; aicina laikus noteikt tirdzniecības atbalsta līdzekļu daļu un nodrošināt to sniegšanu; uzsver, ka šiem līdzekļiem jāveido papildu kapitāls un tos nedrīkst iegūt, vienkārši pārdalot Eiropas Attīstības fonda (EAF) finansējumu, ka tiem jāatbilst Kotdivuāras prioritātēm un ka to izmaksai jābūt laicīgai, prognozējamai un saskaņotai ar valsts un reģionālo stratēģiskās attīstības plānu izpildes grafikiem; iebilst pret jebkādiem mēģinājumiem EPN ratificēšanu padarīt par nosacījumu Eiropas palīdzības saņemšanai, un aicina Komisiju nodrošināt, ka piekļuve 10. EAF līdzekļiem netiek saistīta ar sarunu rezultātiem un gaitu;
13. uzsver draudus, ko jaunajām tirgus ekonomikas valstīm var radīt dabas resursu pārpilnība, veicinot korupciju, nesaimniecisku rīcību ar ieņēmumiem un dažos gadījumos — bruņotus konfliktus; tāpēc aicina veicināt paraugpraksi, lai Kotdivuāra varētu gūt maksimālu labumu no šiem resursiem;
14. aicina Kotdivuāras iestādes šī pagaidu nolīgumu parakstīšanas ietvaros aizsargāt mazos un vidējos uzņēmumus un veicināt to attīstību; atzinīgi vērtē PEPN, kurā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem tiek piešķirti 15 gadi, lai tie varētu pielāgoties pārmaiņām;
15. uzskata, ka reģiona cilvēkresursu attīstība ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu, ka pārskatītās tirdzniecības sistēmas sniedz labumu, un mudina ieviest stimulus, kas Kotdivuāras darbaspēkā saglabātu un tam piesaistītu kvalificētus un izglītus darbiniekus;

16. pauž nepārtrauktu atbalstu visaptveroša EPN noslēgšanai starp Eiropas Kopieni un Kotdivuāru; uzskata, ka galvenie jautājumi, kas jāizskata sarunās, ir:
- i) „jaunās rūpniecības nozares”, kas par tādām jānosaka par tikai tad, ja tās lielā mērā ir vietējās nozares;
 - ii) sarunas par intelektuālā īpašuma tiesībām, kas attiecas ne tikai uz rietumu tehnoloģiskajiem sasniegumiem, bet arī tradicionālajām zināšanām;
 - iii) valsts iepirkumu pārredzamība, nodrošinot Kotdivuāras vajadzībām pielāgotu atvērtību ES darbuzņēmējiem;
 - iv) darba vīzas, kuras Kotdivuāras pilsoņiem vajadzētu piešķirt uz vismaz 24 mēnešiem, lai viņi varētu strādāt par aprūpētajiem un līdzīgās profesijās;
17. pauž nožēlu par to, ka no liberalizācijas jomas ir izslēgtas daudzas preces, tostarp arī cements, benzīns un automašīnas, kuru imports ar lētākām izmaksām var būt svarīgs vietējiem uzņēmējiem un jaunajām nozarēm vērtību ķēdes augstākā posmā;
18. pauž nožēlu par to, ka laikposmā no 2009. gada 1. oktobra līdz 2015. gada 30. septembrim „EK līgumslēdzēja puse” var noteikt vislielākās labvēlības režīma nodokli tarifa pozīcijas Nr. 1701 ražojumiem ar izcelsmi Kotdivuārā, kuru imports pārsniedz noteiktus līmeņus, kas izteikti baltā cukura ekvivalentā, un kuri, kā tiek uzskatīts, rada traucējumus „EK līgumslēdzējas puses” cukura tirgū;
19. uzstāj, ka jebkurā visaptverošā EPN jāparedz noteikumi par labas pārvaldības, pārredzamības un cilvēktiesību ievērošanas pamata standartiem;
20. uzskata, ka, noslēdzot visaptverošu EPN, ieguvēji noteikti būs arī Kotdivuāras iedzīvotāji, ja vien šajā valstī būs atbildīga un demokrātiski ievēlēta valdība; pauž cerību, ka ar laiku Kotdivuārā tiks izveidota šāda valdība;
21. uzskata, ka ir svarīgi, lai EPN īstenošanas gaitā tiktu izveidota atbilstoša uzraudzības sistēma, kuru koordinētu Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Attīstības komitejas locekļu veidota attiecīga parlamentārā komiteja, nodrošinot pienācīgu līdzsvaru starp Starptautiskās tirdzniecības komitejas vadošās lomas saglabāšanu un tirdzniecības un attīstības politikas virzienu vispārēju saskaņošanu; uzskata, ka šai parlamentārajai komitejai jādarbojas elastīgi un aktīvi jāsaskaņo darbs ar ĀKK un ES Apvienoto parlamentāro asambleju; uzskata, ka šādai uzraudzībai jā sākas pēc katra pagaidu EPN pieņemšanas;
22. aicina Komisiju nodrošināt dzīvotspējīgas alternatīvas, kas garantē piekļuvi tirgum arī tām valstīm, kuras nevēlas pievienoties visaptverošam EPN;
23. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu un ĀKK valstu valdībām un parlamentiem, ĀKK un ES Padomei, kā arī ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai.

